

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum
12-11-2025

Kenmerk
DGA-EIA / 102410955

RT 0000123629

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota

TER ADVISERING

BNC-fiche_Mededeling Strategie
generatievernieuwing in de landbouw

Parafenroute

Aanleiding

Op 21 oktober 2025 heeft de Europese Commissie (Commissie) een mededeling gepubliceerd met een strategie voor generatievernieuwing in de agrarische sector (strategie). Met deze mededeling wil de Commissie ervoor zorgen dat meer jonge en nieuwe boeren een toekomst in de landbouwsector kunnen opbouwen. Deze nota informeert u via het bijgevoegde BNC-fiche (bijlage 1) over het interdepartementaal, ambtelijk voorbereide standpunt over de strategie. Het fiche wordt ingebracht in de definitieve interdepartementale coördinatie die moet leiden tot een kabinetsstandpunt. Het fiche staat geagendeerd voor de BNC van 19 november, de CoCo van 25 november en de MR van 28 november. De Kamers zullen vervolgens worden geïnformeerd over de kabinetspositie via het BNC-fiche.

Advies

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de kabinetspositie in het BNC-fiche. Uw reactie en akkoord is vereist voor woensdag 19 november 10:00 uur.

Kernpunten

- De strategie erkent de unieke uitdagingen waar jonge boeren voor staan en vereist gerichte acties (niet-bindend) op alle bestuursniveaus (EU, nationaal, regionaal) en binnen alle beleidsdomeinen om deze aan te pakken. Vijf cruciale actiegebieden worden in de strategie aangewezen om dit te bereiken: toegang tot land, financiering, vaardigheden, een eerlijke levensstandaard op het platteland en ondersteuning bij het vinden van een opvolger.
- Deze acties en maatregelen zijn onderverdeeld in het huidige en toekomstige GLB, overige EU-beleidsinstrumenten, en de maatregelen onder leiding van lidstaten die exclusieve bevoegdheid hebben op cruciale gebieden zoals toegang tot grond, belastingbeleid, onderwijs en pensioenen.

Ontvangen BPZ

- De strategie en inzet van de Commissie voor generatievernieuwing in de landbouw sluiten aan bij het Nederlandse beleid, omdat dit essentieel is voor het waarborgen van lange-termijn voedselzekerheid en plattelandsvitaliteit.
- Jonge boeren verdienen meer waardering en aandacht; zij zijn immers essentieel voor onze voedselproductie en voor het behoud van ecologische en landschappelijke waarden.
- Deze strategie stelt de ambitieuze doelstelling om het huidige aandeel jonge landbouwers tegen 2040 te verdubbelen tot 24%. Dit sluit aan bij de doelstelling om de huidige toewijzingen te verdubbelen. De oproep om 6% van het geoormerkte budget voor landbouw in het toekomstige Nationale en Regionale Partnerschapsplan (NRPP) te reserveren voor generatievernieuwing wordt gesteund door het kabinet.
- Vanaf 2028 zullen de lidstaten verplicht zijn om hun eigen geïntegreerde nationale strategie voor generatievernieuwing in landbouw te ontwikkelen als onderdeel van hun NRPP.

2-1

Toelichting

Politiek-bestuurlijke context

- In het BNC-fiche Voorstel nieuw gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027 (gedateerd 16 juli 2025) steunt het kabinet de inspanningen van de Commissie op het gebied van generatievernieuwing in de landbouwsector, zoals het opstellen van een geïntegreerde strategie voor generatievernieuwing, aangezien generatievernieuwing belangrijk is voor het kabinet.

Europese context

- In het algemeen zijn alle lidstaten verheugd over de inzet van de Commissie voor jonge boeren.
- Net als Nederland hebben alle lidstaten in de Landbouw- en Visserijraad van 27 en 28 oktober concrete voorstellen gedaan om de strategie te verduidelijken. Ook heb lidstaten zorgen geuit over over koppeling van de pensioensgerechtigde leeftijd en de afbouw van de directe betalingen en het voorstel om 6% van de GLB-middelen te oormerken voor jonge landbouwers.
- Het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) verwelkomt de strategie, omdat het erkent dat jonge boeren de juiste randvoorwaarden nodig hebben voor een toekomstbestendig bedrijf.¹

2-3

Financiële en juridische aspecten

- De mededeling zelf heeft momenteel geen financiële gevolgen.
- Voor de acties die vallen in de toekomstige GLB-periode is het op dit moment niet duidelijk wat de financiële gevolgen zijn voor de EU-lidstaten en regionale en lokale overheden.